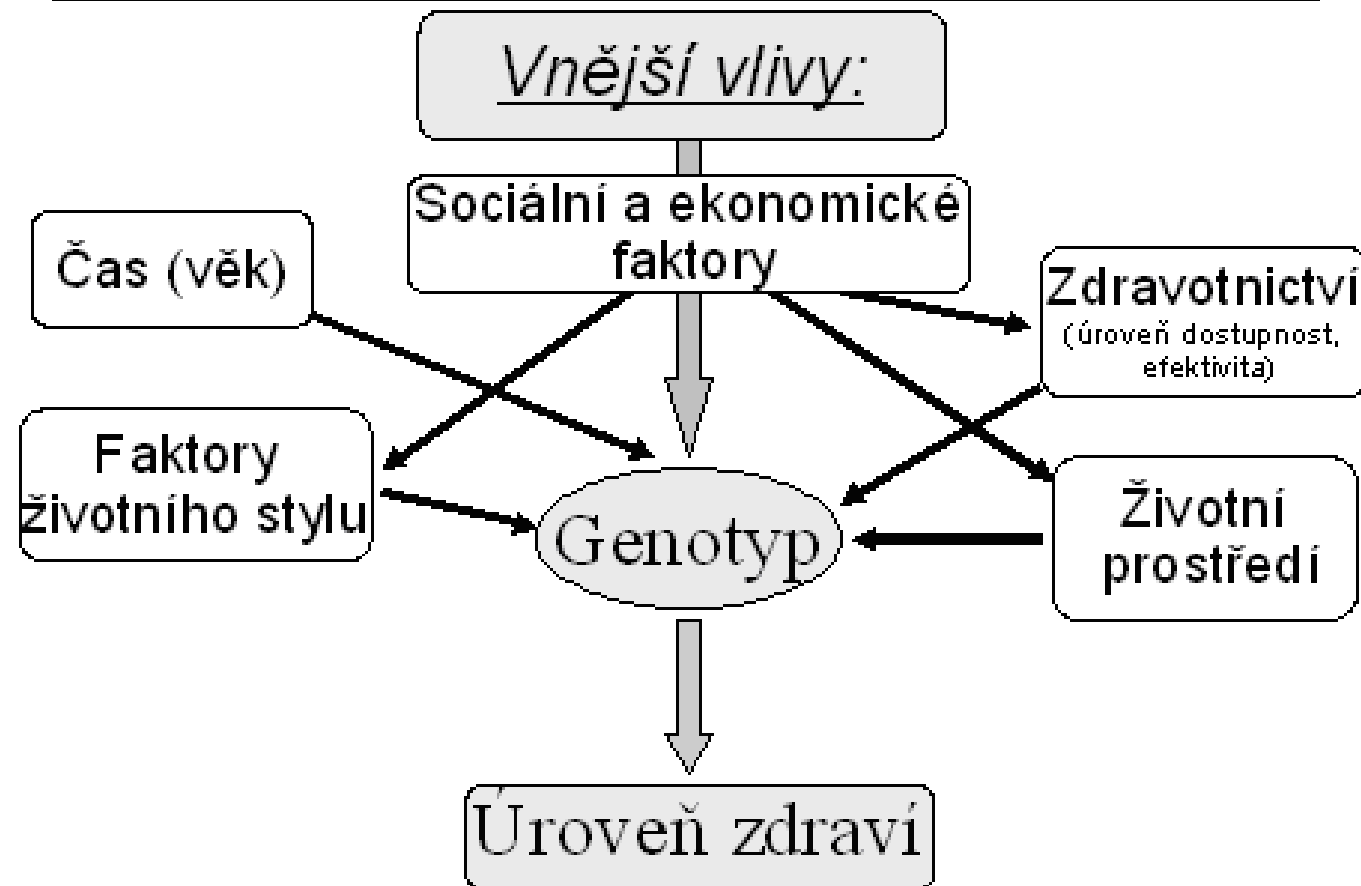

ŘEŠENÍ STŘETŮ ZÁJMŮ V
ÚZEMÍ.
OCHRANA VEŘEJNÉHO
ZDRAVÍ PŘED HLUKEM A
JINÝMI NEGATIVNÍMI
VLIVY PROSTŘEDÍ.

JUDR. JANA TKÁČIKOVÁ, PH.D.

Determinanty zdraví

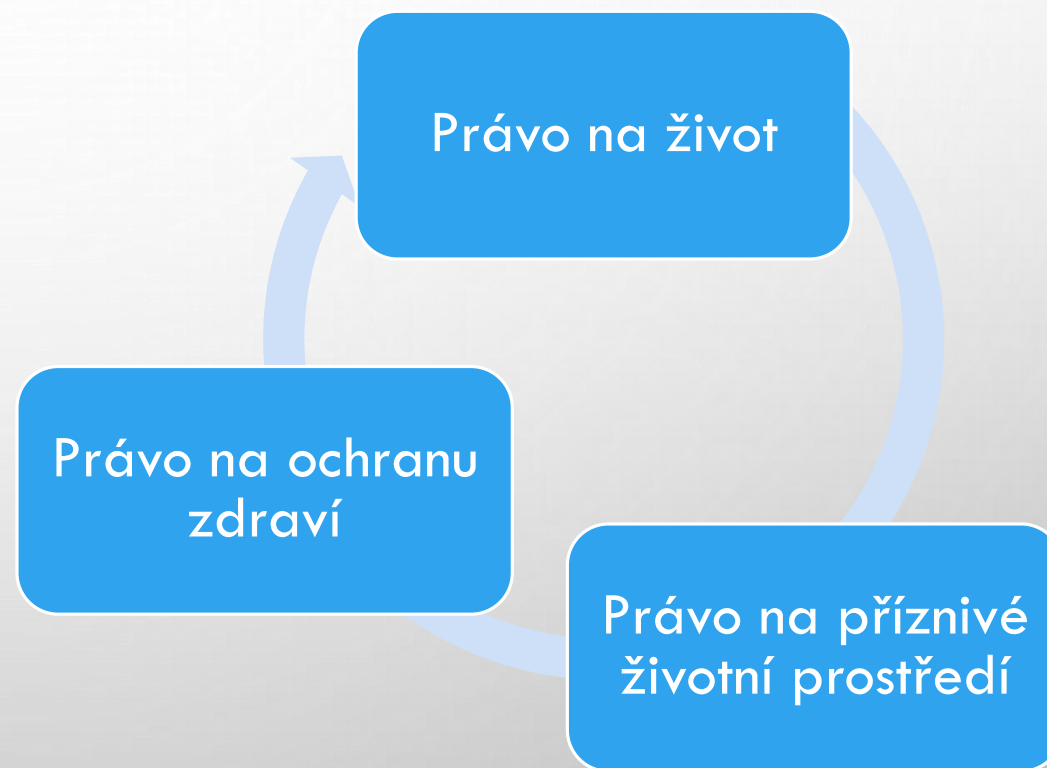
OCHRANA ZDRAVÍ Z POHLEDU ÚSTAVNÍHO PRÁVA

ČL. 31 LISTINY

- SUBJEKTIVNÍ VEŘEJNÉ PRÁVO

"Listina v čl. 31 větě první říká, že každý má právo na ochranu zdraví. To vyplývá a souvisí s právem na život (čl. 6 odst. 1 listiny); spolu náleží mezi absolutní základní hodnoty. Tím subjektem, který je pak odpovědný za zajišťování a naplnění tohoto práva, je stát, a je proto také na něm, aby za tímto účelem přijal adekvátní opatření. Činí tak vytvářením podmínek pro širokou dostupnost lékařské péče počínaje a zlepšováním všech stránek vnějších životních podmínek konče."

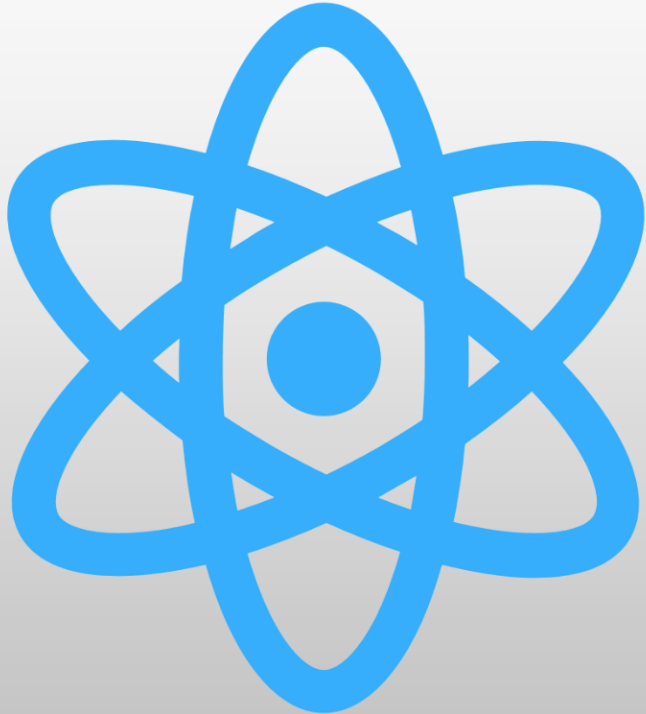
- SROV. NÁLEZ PL. ÚS 11/08 A PODOBNĚ JIŽ DŘÍVE NÁLEZ PL. ÚS 51/06

OCHRANA ZDRAVÍ A EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

- **ČL. 8 ÚMLUVY O OCHRANĚ LIDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÍCH SVOBOD**
  - **PRÁVO NA RESPEKTOVÁNÍ SVÉHO SOUKROMÉHO A RODINNÉHO ŽIVOTA, OBYDLÍ A KORESPONDENCE**
- KAŽDÝ JEDNOTLIVEC MÁ PRÁVO NA RESPEKTOVÁNÍ SVÉHO OBYDLÍ, COŽ V SOBĚ ZAHRNÚJE NEJEN SAMOTNÉ PRÁVO NA TENTO VYMEZENÝ PROSTOR, ALE ROVNĚŽ NA PŘIMĚŘENOU MÍRU NERUŠENÉHO A POKOJNÉHO UŽÍVÁNÍ TOHOTO PROSTORU.
  - **PŘÍPADY PORUŠENÍ PRÁVA NA RESPEKTOVÁNÍ OBYDLÍ** (TEST URČITÉHO MINIMÁLNÍHO STUPNĚ ZÁVAŽNOSTI OBTĚŽOVÁNÍ)
    - ZÁSAHY TYPU NEOPRÁVNĚNÉHO VSTUPU DO OBYDLÍ
    - **HLUK, EMISE, PACHY ČI JINÉ OBDOBNÉ FORMY ZÁSAHU**
  - OCHRANA PROTI SVÉVOLNÝM ZÁSAHŮM ZE STRANY ORGÁNŮ VEŘEJNÉ MOCI
  - **POVINNOST ORGÁNŮ VEŘEJNÉ MOCI AKTIVNĚ PŘIJMOUT URČITÁ OPATŘENÍ, JEJICHŽ SMYSEM JE ZAJISTIT RESPEKTOVÁNÍ PRÁVA VE VZTAHU JEDNOTLIVCŮ MEZI SEBOU NAVZÁJEM**
- **HLUKOVÁ ZÁTĚŽ VÝRAZNĚ PŘEKRAČUJÍCÍ ZÁKONNÉ HLUKOVÉ LIMITY, PROTI KTERÉ STÁT NEPŘIJME ODPOVÍDAJÍCÍ OPATŘENÍ, MŮŽE JAKO TAKOVÁ VYVOLAT PORUŠENÍ ČL. 8 ÚMLUVY.**
- SOUVISEJÍCÍ JUDIKATURA
  - MORENO GÓMEZ PROTI ŠPANĚLSKU, GYÖRGY DEÉS PROTI MAĎARSKU, OLUJIĆ PROTI CHORVATSKU

NEGATIVNÍ VLIVY PROSTŘEDÍ NA ZDRAVÍ

- ZNEČIŠTĚNÍ JEDNOTLIVÝCH SLOŽEK PROSTŘEDÍ
  - VODA – PITNÁ VODA – REKREAČNÍ VODA
  - PŮDA
  - OVZDUŠÍ
- FYZIKÁLNÍ VLIVY
  - HLUK
  - VIBRACE
  - ZÁŘENÍ - NEIONIZUJÍCÍ, IONIZUJÍCÍ, SVĚTELNÉ
- CHEMICKÉ LÁTKY – BIOLOGICKÝ MONITORING
- BIOLOGICKÉ VLIVY (hygienické aspekty) – sanitace povrchů a vzduchu

PRÁVNÍ ÚPRAVA

ZÁKON Č. 258/2000 SB., O OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ (ZOVZ)

- PÉČE O ŽIVOTNÍ A PRACOVNÍ PODMÍNKY
  - Požadavky na vodu a výrobky s ní přicházející do styku, na koupaliště
  - Požadavky na zařízení a služby pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých
  - Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ...
  - Hygienické požadavky na výkon činností epidemiologicky závažných a ubytovací služby
  - Hygienické požadavky na předměty běžného užívání (hračky, kosmetika, materiály pro styk s potravinami)
  - Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zařízením
  - Ochrana zdraví při práci
  - Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi
- PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU A ŠÍŘENÍ INFEKČNÍCH NEMOCÍ
  - Očkování, ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace, postupy
- VÝKON VEŘEJNÉ SPRÁVY A ODBORNÉ PODPORY
- PODMÍNKY HODNOCENÍ ZDRAVOTNÍCH RIZIK

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ Z POHLEDU ZOVZ

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

- Zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin určený souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života

OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

- Souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek, vč. Dozoru nad jejich zachováním

PODPORA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

- Souhrn činností pomáhajících fyzickým osobám zachovat a zlepšovat své zdraví a zvyšovat kontrolu nad faktory ovlivňujícími zdraví

OHROŽENÍ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

- Stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví

SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Průřezové na ochranu životního prostředí

- Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí
- Stavební zákon
- Zákon o předcházení ekologické újmě a její nápravě

Složkové na ochranu životního prostředí

- Zákon o ochraně ovzduší
- Zákon o vodách
- Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu (včetně právní úpravy pesticidů a hnojiv)
- Chemický zákon
- Zákon o odpadech

ANALÝZA RIZIKA

Hodnocení
zdravotních rizik

Řízení
zdravotních rizik

Komunikace
zdravotních rizik

HODNOCENÍ ZDRAVOTNÍCH RIZIK (HRA)

- POSOUZENÍ MÍRY ZÁVAŽNOSTI ZÁTĚŽE POPULACE VYSTAVENÉ RIZIKOVÝM FAKTORŮM ŽIVOTNÍCH A PRACOVNÍCH PODMÍNEK A ZPŮSOBU ŽIVOTA
- PODKLADEM JE KVALITATIVNÍ A KVANTITATIVNÍ ODHAD RIZIKA
  - ZÁVISLOST NA EXISTENCI DOSTATEČNÉHO MNOŽSTVÍ RELEVANTNÍCH INFORMACÍ A DAT
- AUTORIZOVANÉ OSOBY
  - SOUČÁST EIA, SEA, RESP. PROJEKTŮ
- VÝSLEDEK JE PODKLADEM PRO **ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍCH RIZIK**, TJ. PRO ROZHODOVACÍ PROCES S CÍLEM SNÍŽIT ZDRAVOTNÍ RIZIKA

Identifikaci nebezpečnosti

Určení vztahu mezi dávkou a účinkem

Bezprahový a prahový (toxicita)

Hodnocení expozice

Jak? Jak moc? Jak dlouho? Kdo?

Charakterizaci rizika

Pravděpodobnost poškození lidského zdraví účinkem expozice člověka určitému faktoru
Včetně analýzy nejistot

ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍCH RIZIK

POSOUZENÍ PŘIJATELNOSTI ZJIŠTĚNÉ MÍRY RIZIKA

ROZHODOVÁNÍ O PŘIJETÍ OPATŘENÍ K JEHO ELIMINACI

- NÁSTROJE REGULACE A STANOVENÍ STANDARDŮ
- Přípustná míra znečišťování životního prostředí
  - Mezní hodnoty
  - Stanoví se v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí
  - Stanoví se s přihlédnutím k možnému kumulativnímu působení nebo spolupůsobení znečišťujících látek a činností
- Princip předběžné opatrnosti
  - Příčinná souvislost „riziko – újma“

KONTROLA REALIZACE OPATŘENÍ a MONITORING ÚČINNOSTI OPATŘENÍ

OPTIMALIZACE RIZIKA

- Nalezení hranice, na kterou je možno zdravotní riziko snížit tak, aby byly společensky přijatelné i vynaložené náklady

VÝKON VEŘEJNÉ SPRÁVY NA ÚSEKU OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Orgány ochrany veřejného zdraví

- Ministerstvo zdravotnictví
- Krajské hygienické stanice
- Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra

Další orgány státní správy

- MMR, MD, MŽP

Kraje v přenesené působnosti, hejtman

Obce v samostatné působnosti

ORGÁNY OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ JAKO DOTČENÉ ORGÁNY DLE § 77 ZOVZ

- „Preventivní dozor“
- Při rozhodování ve věcech upravených zvláštními právními předpisy, které se dotýkají zájmů chráněných orgánem ochrany veřejného zdraví
  - PODLE TOHOTO ZÁKONA A ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VČETNĚ HODNOCENÍ A ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍCH RIZIK
- Stanovisko/souhlas OOVZ
  - PRÁVNÍ POVAHA (§ 94 Odst. 1)
    - STANOVISKO
    - ZÁVAZNÉ STANOVISKO

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ DOZOR (§ 84 ZOVZ)

- PROVÁDĚNÍ KONTROLY PODLE KONTROLNÍHO ŘÁDU A ZOVZ
  - NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ (ULOŽENÍ DLE ZÁSAD PŘIMĚŘENOSTI A SUBSIDIARITY)
    - Pozastavit výkon činnosti, pokud při ní byly porušeny povinnosti v ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady
    - Pozastavit provoz nebo používání zdroje hluku, vibrací nebo zdroje neionizujícího záření, je-li to nezbytné k ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady,
    - Uložit určení a měření faktorů životních a pracovních podmínek ke zjištění, zda není ohroženo veřejné zdraví nebo určení příčiny poškození zdraví anebo k objektivizaci skutečné míry zátěže, která má nebo může mít vliv na zdraví zaměstnance nebo fyzické osoby provádějící činnost nebo poskytující služby mimo pracovněprávní vztahy,
    - Uložit zajištění zpracování hodnocení zdravotních rizik osobě, jejíž činnost je nebo může být zdrojem takového rizika
  - POVINNOST INFORMOVAT O ODSTRANĚNÍ ZÁVADY, VČETNĚ DŮKAZU O DODRŽOVÁNÍ POVINNOSTÍ (NAPŘ. PROTOKOL O MĚŘENÍ HLUKU, VIBRACÍ, ...)
- UPLATŇOVÁNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPKY
  - SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ - POKUTY

ODBORNÉ SUBJEKTY MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ZDRAVOTNÍ ÚSTAVY

- Vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek.
- Sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva.
- Monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek.
- Příprava podkladů pro hodnocení a řízení zdravotních rizik a pro činnost orgánu ochrany veřejného zdraví jako složky integrovaného záchranného systému.
- Poskytování poradenských služeb a dalších služeb na úseku ochrany veřejného zdraví.

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

- Příprava podkladů pro národní zdravotní politiku, pro ochranu a podporu zdraví.
- Zajištění metodické a referenční činnosti na úseku ochrany veřejného zdraví.
- Monitorování a výzkum vztahů životních podmínek a zdraví.
- Mezinárodní spolupráce.
- Kontrola kvality poskytovaných služeb v ochraně veřejného zdraví.
- [Centrum zdraví a životního prostředí](#)
  - Soustavné sledování a vyhodnocování nových poznatků z oboru hygieny vody (pitné, balené, rekreační) půdy, odpadů a ovzduší (vnitřní a venkovní); formulace a odborné zdůvodnění nových požadavků na jejich kvalitu a na hodnocení zdravotní závažnosti látek za použití postupů hodnocení zdravotních rizik, včetně legislativních návrhů.

ODBORNĚ ZPŮSOBILÉ SUBJEKTY K PROVÁDĚNÍ MĚŘENÍ, ŠETŘENÍ A HODNOCENÍ ZDRAVOTNÍCH RIZIK

DRŽITEL AUTORIZACE (§ 83A ZOVZ)

- AUTORIZACE ⇒ OSVĚDČENÍ O ZPŮSOBILOSTI SUBJEKTU PROVÁDĚT
  - Měření intenzit hluku, vibrací a neionizujícího záření v komunálním a pracovním prostředí
  - Odběr vzorků a vyšetření jakosti pitné a teplé vody, vody v umělých nebo přírodních koupalištích a vody ve zdroji umělého koupaliště nebo sauny
  - Další činnosti viz § 83a ZOVZ
- OSVĚDČENÍ O AUTORIZACI K HODNOCENÍ ZDRAVOTNÍCH RIZIK (§ 83E ZOVZ)
  - Specifická oblast, zkouška odborné způsobilosti
  - Předpoklad pro získání osvědčení pro HIA
  - Autorizovanou může být pouze fyzická osoba
- AUTORIZUJÍCÍ OSOBA (POVĚŘENÁ MINISTERSTVEM ZDRAVOTNICTVÍ)
  - [ŠTÁTNI ZDRAVOTNÍ ÚSTAV](#)

DRŽITEL OSVĚDČENÍ O AKREDITACI

- AKREDITACE DLE ZÁKONA Č. 22/1997 SB.
  - Osvědčení o odborné způsobilosti subjektu pro vykonávání činnosti posuzování shody
- AKREDITAČNÍ ORGÁN (POVĚŘENÝ MINISTERSTVEM PRŮMYSLU A OBCHODU)
  - [Český institut pro akreditaci](#)

OCHRANA
VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
PŘED **HLUKEM**

Celkem 20 % populace EU, tj. každý pátý člověk, žije v oblastech, kde je hluková zátěž považována za zdraví škodlivou.

Dopady hluku ve venkovním prostředí v Evropě

Velmi obtěžující

22 000 000

Výrazné narušení spánku

6 500 000

Srdeční onemocnění

48 000

Předčasná úmrtnost

12 000

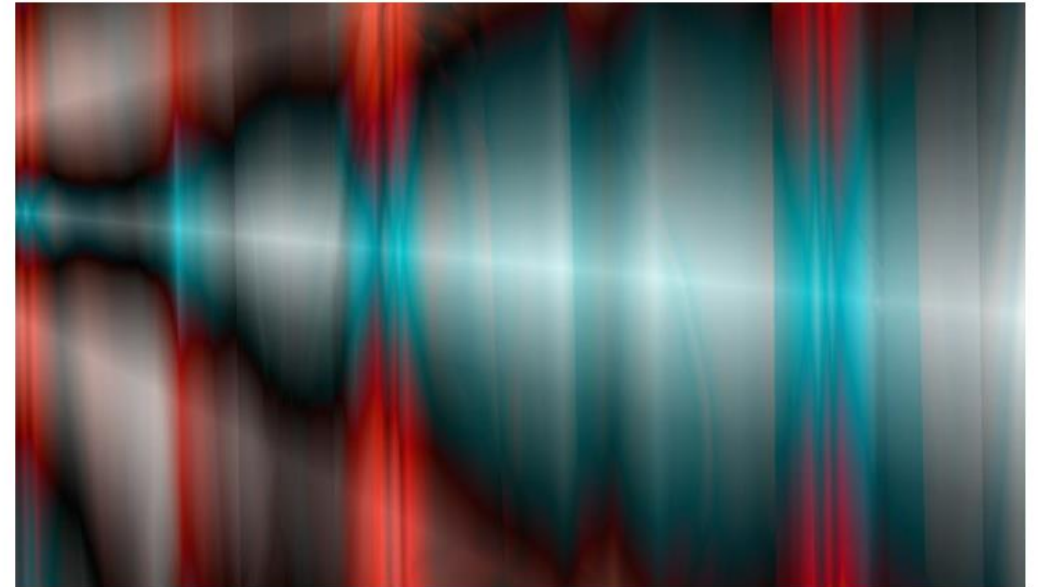
Kognitivní poruchy u dětí

12 500

Počet Evropanů vystavených škodlivému hlukovému znečištění vzroste

© 11. 3. 2020 | zdroj: eea.europa.eu

HLUK V EU

„SHH! QUIET PLEASE!“

Cíl 2020

- Výrazné snížení hlukového znečištění v Unii a přiblížení se úrovní doporučeným WHO

EEA Report No 22/2019: Cíl EU pro rok 2020 týkající se hluku nebude splněn...

- Hlukové znečištění ve venkovním prostředí, zejména hluk ze silniční dopravy, zůstává závažným problémem, který ovlivňuje zdraví a dobré životní podmínky milionů lidí v Evropě.
- ... nebylo dosaženo politických cílů týkajících se hlukového znečištění ve venkovním prostředí.
- ... je přitom málo pravděpodobné, že by se počet osob vystavených hluku v budoucnu výrazně snížil, a to z důvodu růstu měst a zvýšené poptávky po mobilitě.

WHO: Revize doporučení hlukových limitů pro Evropu

- https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0009/383922/noise-guidelines-exec-sum-eng.pdf

„Hluk je neodstranitelnou součástí životního prostředí člověka, protože je důsledkem aktivního a produktivního života lidí. Snaha hluk beze zbytku odstranit (nebo jej totálně plánovat a regulovat) je neslučitelná se samotnou podstatou svobodné společnosti.“

Václav Klaus – Veto k návrhu zákona o hodnocení hluku v životním prostředí

Z hlediska fyzikálního

- Zvuk = mechanické vlnění v rozsahu slyšitelných frekvencí 16 Hz až 20 kHz
  - projevující se změnami akustického tlaku
- Hluk = specifický druh zvuku s časově proměnnou frekvencí i intenzitou, vyznačující se nehudebností, nelibozvučností a kolísáním akustického tlaku
  - subjektivní vnímání

Z hlediska zdravotního

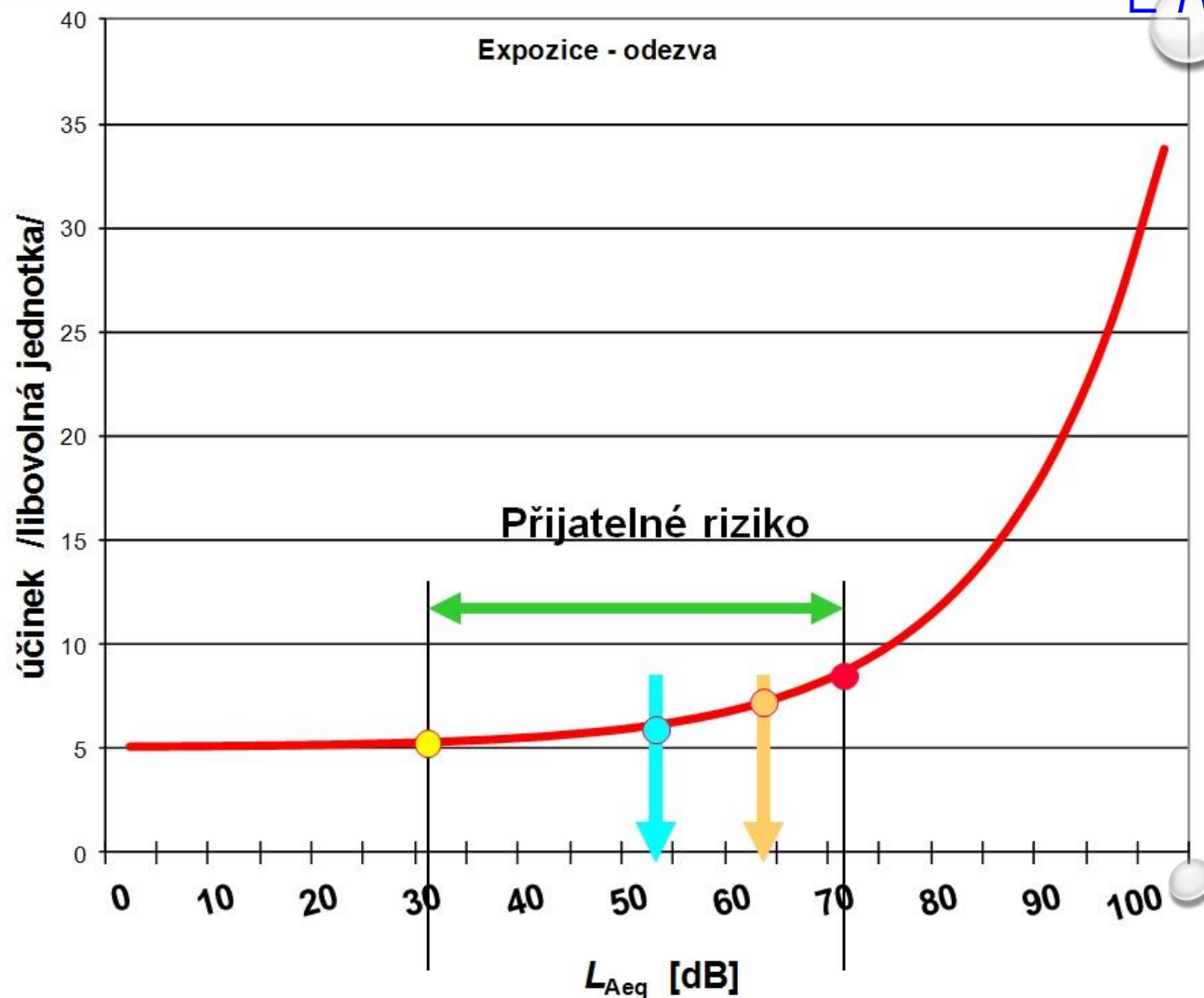
- Každý nechtěný zvuk (bez ohledu na jeho hlasitost), který má rušivý nebo obtěžující charakter, nebo který má škodlivé účinky na lidské zdraví.

Z hlediska právního

- Zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož imisní hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis. (§ 30 ZOVZ)
- Imise přímá nebo imise nepřímá obtěžující v míře nepřiměřené poměrům (§ 1013 OZ)

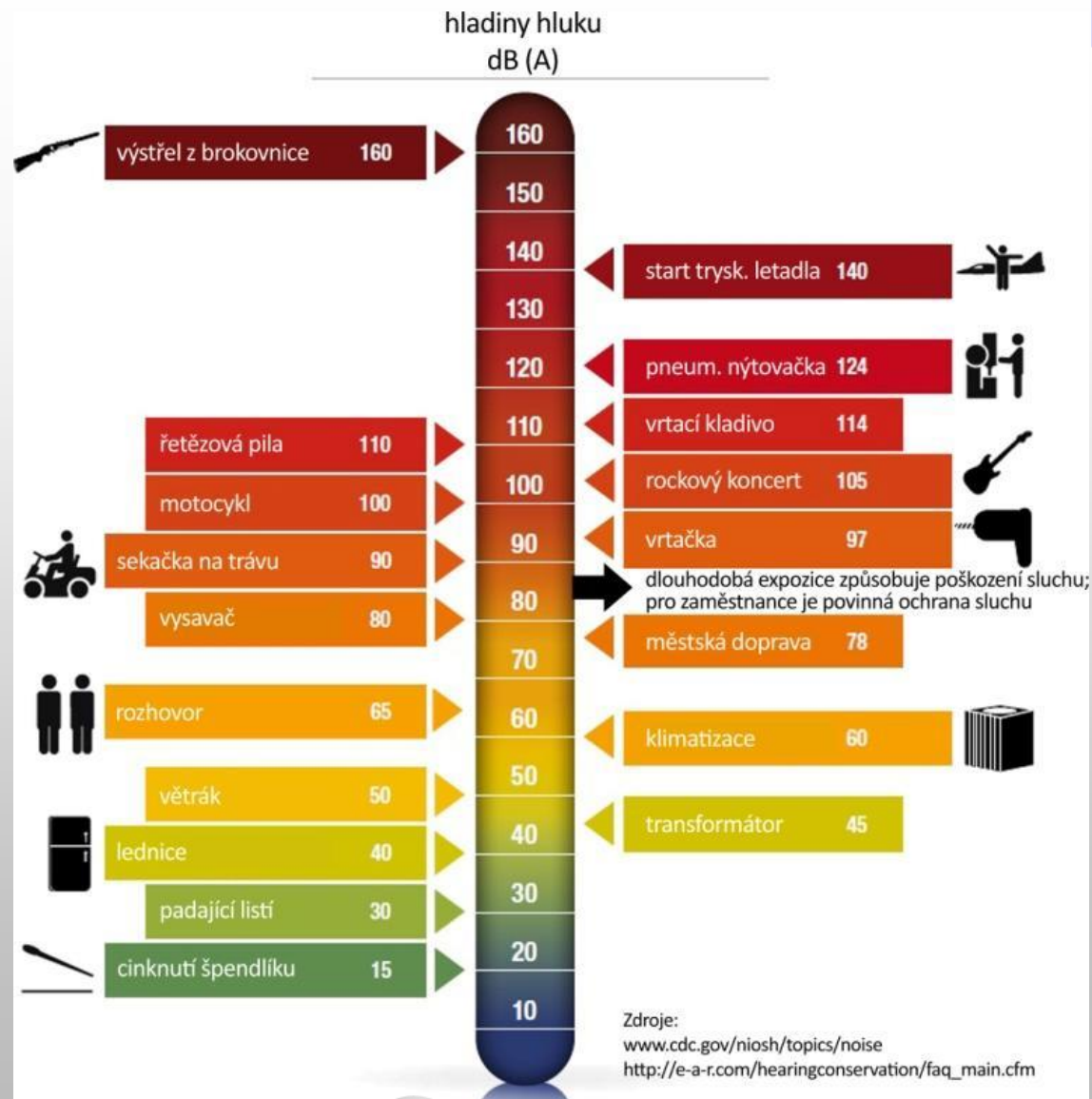
KŘIVKA ZÁVISLOSTI MEZI HLUKOVOU ZÁTĚŽÍ A ZDRAVOTNÍMI ÚČINKY (ERF)

- ZÁKLADNÍ KRITÉRIUM = DLOUHODOBÝ PRŮMĚR HLADINY AKUSTICKÉHO TLAKU $L_{Aeq,T}$ URČENÝ ZA OBDOBÍ JEDNOHO ROKU
- HLUK JAKO **BEZPRAHOVÁ ŠKODLIVINA**
- ⇒ URČITÉ ÚČINKY, A TEDY I JISTÁ MÍRA ZDRAVOTNÍHO RIZIKA, SE OBJEVUJÍ I PŘI NEJNIŽŠÍCH HLADINÁCH, KTERÝMI JE ČLOVĚK V KOMUNÁLNÍM PROSTŘEDÍ BĚŽNĚ VYSTAVEN.
- STANOVENÍ SPOLEČENSKY PŘIJATELNÉ MÍRY ZDRAVOTNÍHO RIZIKA
- INTERVAL PŘIJATELNÉHO RIZIKA V DENNÍ DOBĚ $L_{Aeq,T} = 30 - 70$ DB
- ZDROJ: [KAPITOLA 4.1 - ZDRAVOTNÍ RIZIKA EXPOZICE HLUKU V KOMUNÁLNÍM PROSTŘEDÍ \(KHSHK.CZ\)](#)

HYGIENICKÉ LIMITY HLUKU

- HYGIENICKÉ LIMITY VS. DOPORUČENÍ WHO
  - VE DNE 65 DB VS. 50 DB
  - V NOCI 55 VS. 40 DB
- STANOVENÍ LIMITŮ = KOMPROMISNÍ ŘEŠENÍ

Hluk regulovaný ZOVZ

Hluk regulovaný zákonem o obcích

Hluk jako imise (v režimu § 1013
OZ)

Hluk jako emise (technické
požadavky na výrobky)

Hluk právem neregulovaný

KATEGORIZACE HLUKU Z POHLEDU PRÁVNÍ REGULACE

REGULACE
„STÁVAJÍCÍCH
ZDROJŮ“
HLUKU DLE
ZOVZ

Povinnosti při provozu zdroje hluku

Hygienické limity

Chráněné prostory

Hlukové výjimky

Hlukové mapování

Výkon kontroly a dozoru

AD 1. POVINNOSTI PŘI PROVOZU ZDROJE HLUKU

POVINNÉ SUBJEKTY

- osoba, která používá, popřípadě provozuje stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku
- provozovatel letiště
- správce, popřípadě vlastník pozemní komunikace
- provozovatel, popřípadě vlastník dráhy
- osoba, která je pořadatelem veřejné produkce hudby a nelze-li pořadatele zjistit, pak osoba, která k pořádání veřejné produkce hudby poskytla stavbu
- provozovatel provozovny a dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk

POVINNOST ZAJISTIT

- technickými, organizačními a dalšími opatřeními,
- aby **HLUK NEPŘEKRAČOVAL HYGIENICKÉ LIMITY PRO CHRÁNĚNÉ PROSTORY**

AD 1. POVINNOSTI PŘI PROVOZU STAVBY JAKO ZDROJE HLUKU (STAVEBNÍ ZÁKON)

- STAVBU LZE UŽÍVAT JEN K ÚČELU VYMEZENÉMU ZEJMÉNA (§ 126 STZ)
  - V KOLAUDAČNÍM ROZHODNUTÍ/SOUHLASU
  - V OZNÁMENÍ O UŽÍVÁNÍ STAVBY
  - V POVOLENÍ STAVBY
- ZMĚNA V UŽÍVÁNÍ STAVBY NEBO ZMĚNA DOBY TRVÁNÍ STAVBY JE PŘÍPUSTNÁ JEN NA ZÁKLADĚ SOUHLASU NEBO POVOLENÍ STAVEBNÍHO ÚŘADU
  - MUSÍ BÝT V SOULADU S ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACÍ, S CÍLI A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ, S OBECNÝMI POŽADAVKY NA VÝSTAVBU, S VEŘEJNÝMI ZÁJMY CHRÁNĚNÝMI TÍMTO ZÁKONEM A SE ZVLÁŠTNÍMI PRÁVNÍMI PŘEDPISY
- STAVEBNÍ DOZOR
  - KONTROLNÍ PROHLÍDKY
    - zda je stavba užívána jen k povolenému účelu a stanoveným způsobem, (...)
  - NEZBYTNÉ ÚPRAVY
    - jimiž se docílí, aby užívání stavby nebo jejího zařízení neohrožovalo životní prostředí, nepřiměřeně neobtěžovalo její uživatele a okolí hlukem, exhalacemi včetně zápachu, otřesy, vibracemi, účinky neionizujícího záření anebo světelným zářením,

AD 2. KATEGORIZACE HYGIENICKÝCH LIMITŮ HLUKU

Dle zdroje

- Doprava na pozemních komunikacích a drahách
- Letecký provoz
- Hluk s tónovými složkami
- Stacionární zdroje hluku
  - NE zdroje související s činnostmi spojenými s běžným užíváním bytu, bytového domu, rodinného domu, stavby pro rodinnou rekreaci a pozemků k nim náležejících, s výjimkou zařízení pro větrání a vytápění
- Vysokoenergetický impulsní hluk
- Vysoce impulsní hluk
- Stavební činnost

Dle doby

- Denní 6.00 – 22.00
- Noční 22.00 – 6.00

Dle chráněného prostoru

- Chráněný vnitřní prostor staveb
- Chráněný vnější prostor staveb
- Chráněný vnější prostor
- Pracoviště

ZDROJ: [HTTPS://ATELIER-DEK.CZ/HLUKOV%C3%A9-LIMITY-M%C4%9B%C5%99EN%C3%AD-HLUK-%E2%80%93-STAV-PO-1-LEDNU-2019-894](https://atelier-dek.cz/hlukov%C3%A9-limity-m%C4%9B%C5%99en%C3%AD-hluk-%E2%80%93-stav-po-1-lednu-2019-894)

AD 3. CHRÁNĚNÉ PROSTORY
URČENÉ K OCHRANĚ ZDRAVÍ OSOB, KTERÉ SE V NICH
DLOUHODOBĚ POHYBUJÍ, RESP. POBÝVAJÍ (§ 30 Odst. 3
ZOVZ)

Hluk z dopravy má řešit novela zákona. Ministerstvo zdravotnictví zatím neví, jak bude vypadat

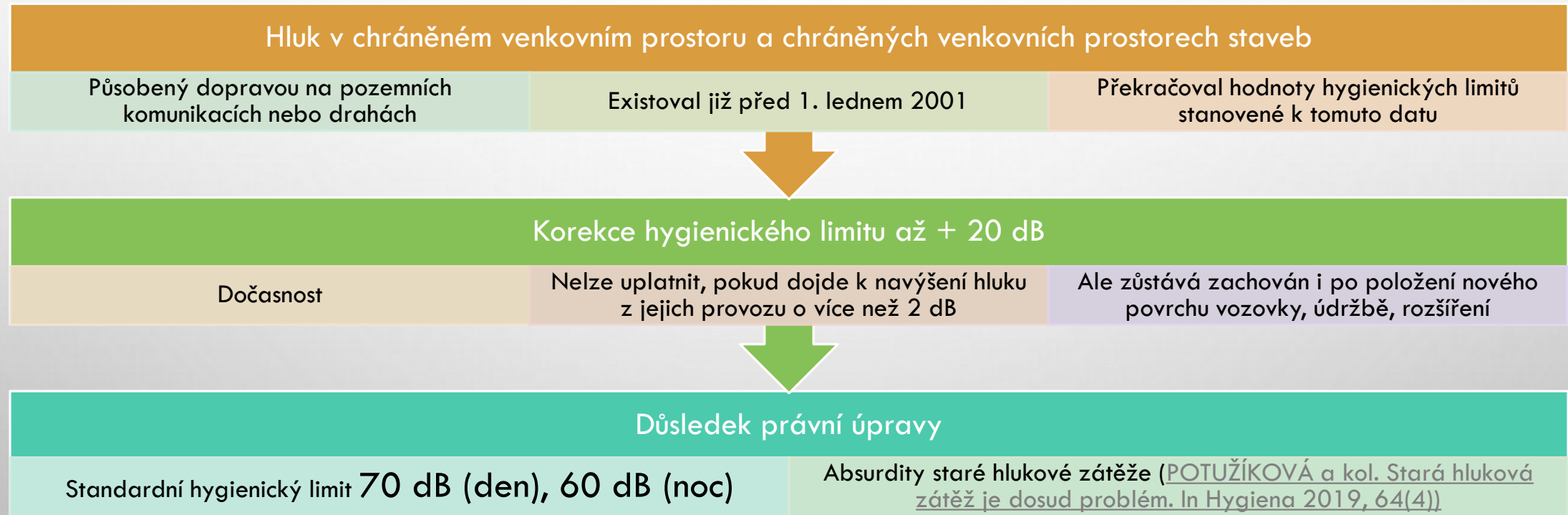
20.5.2021

SPECIFIKA HLUKU Z DOPRAVY

- *SPLNĚNÍ POVINNOSTI K OCHRANĚ PŘED HLUKEM Z PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH NEBO DRÁHÁCH V CHRÁNĚNÉM VENKOVNÍM PROSTORU STAVBY SE POVAŽUJE I ZA SPLNĚNÍ TÉTO POVINNOSTI V CHRÁNĚNÉM VNITŘNÍM PROSTORU STAVBY.*

AD 3. STARÁ HLUKOVÁ ZÁTĚŽ

K OTÁZCE ÚSTAVNOSTI PODZÁKONNÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY HLUKOVÝCH LIMITŮ A JEJICH KOREKCÍ NÁLEZ ÚSTAVNÍHO SOUDU PL. ÚS 4/18

Návrh se zamítá... Na Ústavním soudu je pouze přezkum svévolných a neracionálních excesů, působících komplexně, které však v přezkoumávaném případě neshledal.

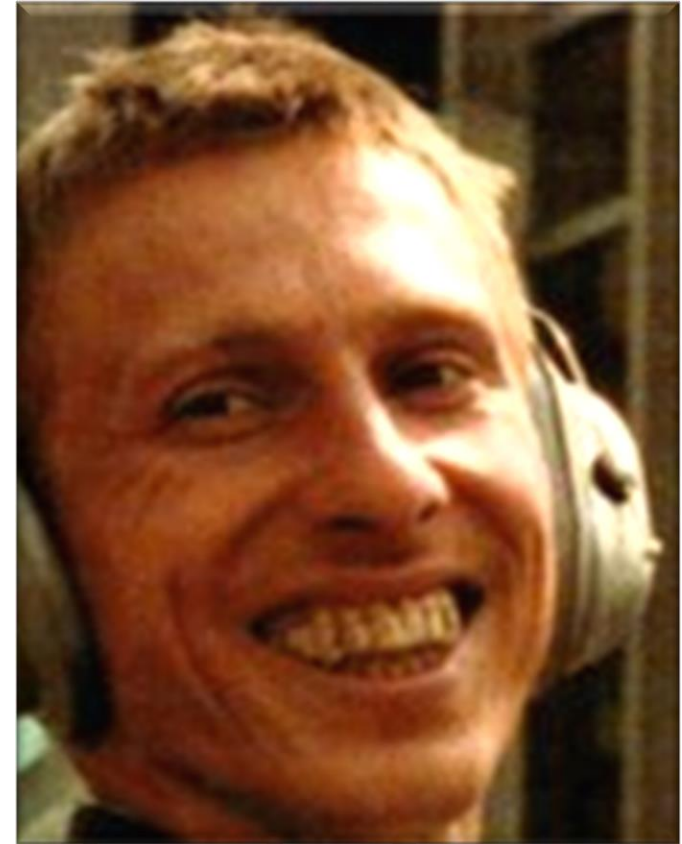
Právě s ohledem na stávající unikátní české řešení je nutné posuzovat též napadené výjimky a korekce pro vnější prostory obsažené v nařízení. Ústavní soud se neztotožňuje s navrhovatelkou, že by kvůli jejich aplikaci docházelo k rezignaci státu na ochranu obyvatel před hlukem. Legislativní „blokové úlevy“ jsou naopak legitimní reakcí normotvůrce na jedinečný systém právně vymahatelných pevných limitů hluku ve venkovním prostoru.

V neposlední řadě Ústavní soud připomíná, že český právní řád obsahuje několik prostředků právní ochrany, které umožňují bránit se hluku i mimo rámeček hlukových limitů.

AD 4. HLUKOVÉ VÝJIMKY

- POVOLENÍ POUŽÍVAT/PROVOZOVAT ZDROJE HLUKU, U NICHŽ NELZE Z VÁŽNÝCH DŮVODŮ DODRŽET HYGIENICKÉ LIMITY
  - Na žádost provozovatele
  - Časově omezené
  - Vydává příslušný OOVZ = krajská hygienická stanice
    - Případně v rámci integrovaného povolení
- OMEZENÍ HLUKU NA ROZUMNĚ DOSAŽITELNOU MÍRU
= Poměr mezi náklady na protihluková opatření a jejich přínosem ke snížení hlukové zátěže fyzických osob stanovený i s ohledem na počet fyzických osob exponovaných nadlimitnímu hluku

PODMÍNKY PRO UDĚLOVÁNÍ HLUKOVÝCH VÝJIMEK: VOP SP. ZN. 2322/2002/VOP/KA

- UDĚLENÍ ČASOVĚ OMEZENÉHO POVOLENÍ K PROVOZU ZDROJE NADLIMITNÍHO HLUKU BY MĚLO PŘICHÁZET V ÚVAHU JAKO VÝJIMEČNÉ OPATŘENÍ TAM, KDE NENÍ MOŽNÉ NEBO PRAKTICKÉ NAŘIZOVAT ZASTAVENÍ PROVOZU ZDROJE HLUKU. TO BUDE PLATIT PŘEDEVŠÍM PRO PŘÍPADY, KDY ZDROJ HLUKU PLNÍ VÝZNAMNOU SPOLEČENSKOU ÚLOHU A NELZE HO V TÉTO ROLI NAHRADIT
- Z DEFINICE POJMU „ROZUMNĚ DOSAŽITELNÁ MÍRA“ VYPLÝVÁ, ŽE ORGÁN OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ MUSÍ V ŘÍZENÍ O VYDÁNÍ VÝJIMKY VŽDY ZJIŠŤOVAT NEJEN DOSUD VYNALOŽENÉ NÁKLADY NA PROTIHLUKOVÁ OPATŘENÍ, ALE I JEJICH VÝSLEDKY (A KVALITU PROVEDENÍ). NA ZÁKLADĚ ZNALECKÝCH POSUDKŮ BY PAK MĚL ZVÁŽIT I VŠECHNA MOŽNÁ PROTIHLUKOVÁ OPATŘENÍ, KTERÁ LZE UČINIT, JEJICH NÁKLADY A PŘEDPOKLÁDANÝ PŘÍNOS KE SNÍŽENÍ HLUKOVÉ ZÁTĚŽE.
- ČASOVÉ OMEZENÍ MÁ MIMO JINÉ I TEN VÝZNAM, ŽE PO UPLYNUTÍ PLATNOSTI POVOLENÍ JE MOŽNO S PŘIHLÉDNUTÍM K TECHNICKÉMU POKROKU PROVÉST NOVÉ HODNOCENÍ ROZUMNĚ DOSAŽITELNÉ MÍRY HLUKU A PŘED UDĚLENÍM DALŠÍ VÝJIMKY PŘÍPADNĚ POŽADOVAT PROVEDENÍ DALŠÍCH OPATŘENÍ.

AD 4. HLUKOVÉ VÝJIMKY A JEJICH ÚSKALÍ

- ÚČASTNÍKEM ŘÍZENÍ O POVOLENÍ VÝJIMKY JE POUZE ŽADATEL (§ 94 Odst. 2 ZOVZ)
  - Rozpor s čl. 36 odst. 2 LZPS a Aarhuskou úmluvou
- POSOUZENÍ DOSTATEČNOSTI NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ
  - Akustická studie
- SKUTEČNÁ REALIZACE ÚČINNÝCH PROTIHLUKOVÝCH OPATŘENÍ V BUDOUCNU
  - Monitoring – poskytování informací a průběžná měření
  - Výkon kontroly a dozor
- OPAKOVÁNÍ A PRODLUŽOVÁNÍ VÝJIMEK
  - Smysl a cíl institut vs. Udržování nevyhovujícího/protiprávního stavu
- VÁŽNÉ DŮVODY = NEURČITÝ PRÁVNÍ POJEM
  - Zhodnocení stávající hlukové situace (překročení hygienických limitů)
  - Počet obyvatel zasažených nadlimitním hlukem
  - Zdůvodnění, proč nelze limity dodržet
  - Jaká opatření k omezení hlukové zátěže byla provedena ke dni podání žádosti
- „NEMORÁLNOST“ ROZUMNĚ DOSAŽITELNÉ MÍRY
  - Protihluková opatření nelze aplikovat na úkor dalších osob

PODMÍNKY PRO UDĚLOVÁNÍ HLUKOVÝCH VÝJIMEK: NSS 7 AS 308/2018 - 31

- ZÁKON OPRAVŇUJE ORGÁN OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ K VYDÁNÍ ČASOVĚ OMEZENÉHO POVOLENÍ, NIKOLIV K VYDÁVÁNÍ POVOLENÍ ZAKLÁDAJÍCÍHO MOŽNOST TRVALÉHO PŘEKRAČOVÁNÍ HLUKOVÝCH LIMITŮ. VYDÁVÁNÍ OPAKOVANÝCH VÝJIMEK VŠAK MŮŽE VÉST DE FACTO PRÁVĚ K TAKOVÉMU ČASOVĚ NEOMEZENÉMU PŘEKRAČOVÁNÍ HLUKOVÝCH LIMITŮ, COŽ ODPORUJE SMYSLU PRÁVNÍ ÚPRAVY OCHRANY PROTI HLUKU.
- I PROTO JE TŘEBA, ABY ORGÁN OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ VELMI DŮKLADNĚ ZKOUMAL SPLNĚNÍ PODMÍNEK, ZA KTERÝCH LZE VÝJIMKU UDĚLIT. PŘED OPAKOVANÝM UDĚLENÍM VÝJIMKY BY MĚL ZKOUMAT (V SOULADU S VÝŠE UVEDENÝMI IMPERATIVY) I TO, NAKOLIK SE PROJEVILA DŘÍVĚJŠÍ OPATŘENÍ (PODMÍNKY, ZA KTERÝCH BYLA PŘEDCHOZÍ VÝJIMKA VYDÁNA), RESP. ZDA VŮBEC BYLA REALIZOVÁNA.
- V PŘÍPADĚ OPAKOVANÉHO VYDÁVÁNÍ VÝJIMEK PRO TUTÉŽ LOKALITU LZE Z UVEDENÉHO VÝRAZU DOVODIT I NUTNOST ZKOUMAT, ZDA (STÁLE) NELZE DODRŽET HYGIENICKÉ LIMITY HLUKU, RESP. ZDA I PŘES PROVEDENÁ OPATŘENÍ NELZE STÁLE DOSTÁT POŽADAVKU NA DODRŽENÍ HYGIENICKÝCH LIMITŮ HLUKU.
- JINÝ VÝKLAD § 31 ZÁKONA O OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ BY VEDL K TOMU, ŽE BY OPATŘENÍ (UKLÁDANÁ V DŘÍVĚJŠÍCH VÝJIMKÁCH) BYLA STANOVÁNA POUZE PRO FORMA A NEMĚLA BY ŽÁDNÝ FAKTICKÝ VÝZNAM. TAKOVÝ VÝKLAD BY VŠAK BYL V ROZPORU S CÍLEM PRÁVNÍ ÚPRAVY NA OCHRANU PROTI HLUKU, KTERÝM JE CHRÁNIT OBYVATELSTVO PŘED NEPŘÍZNIVÝMI DŮSLEDKY HLUKU, RESP. DOCÍLIT SNÍŽENÍ HLUKU POD LIMITNÍ ÚROVEŇ.

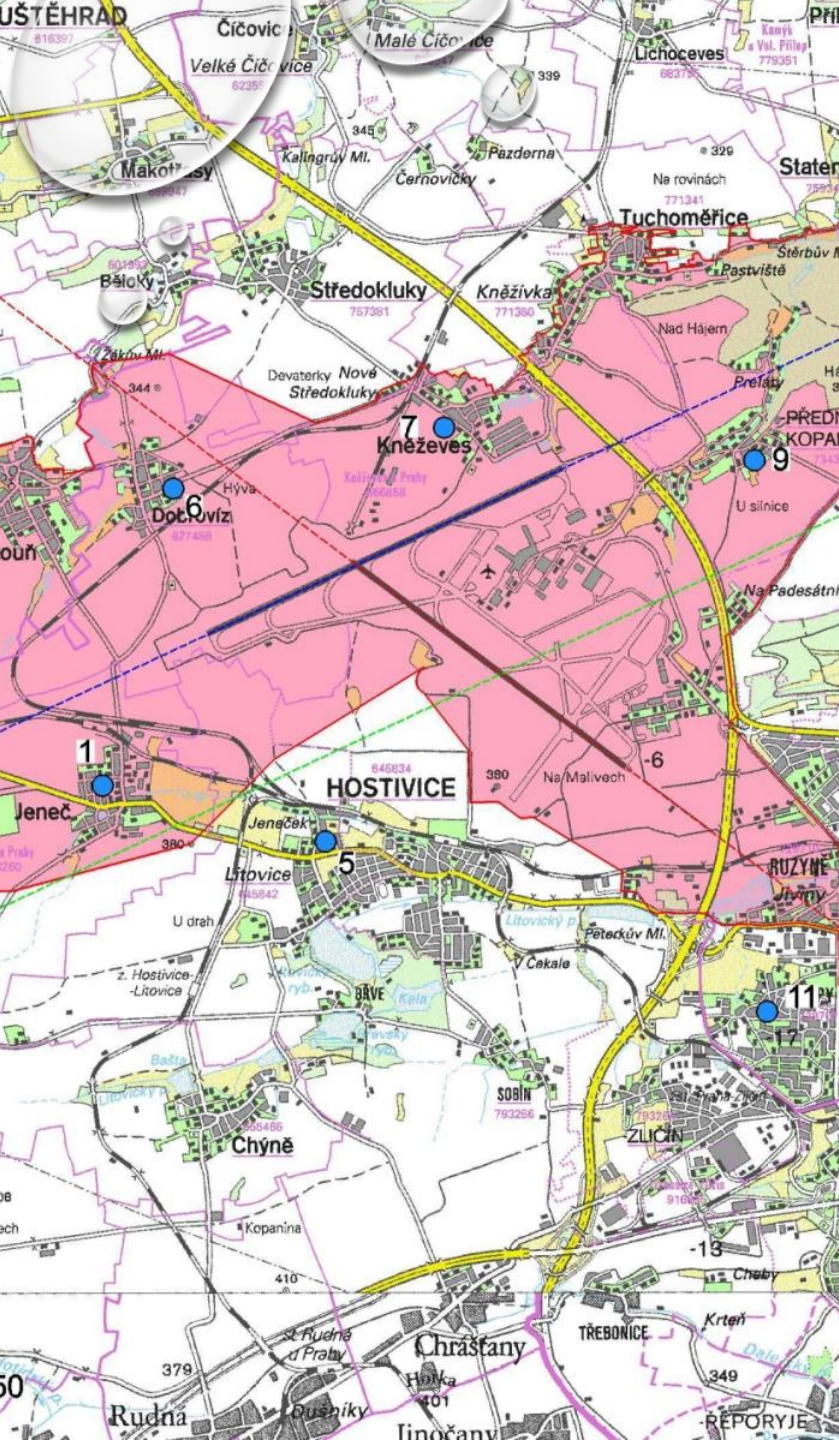
AD 4. SPECIFIKA HLUKU Z LETECKÉHO PROVOZU

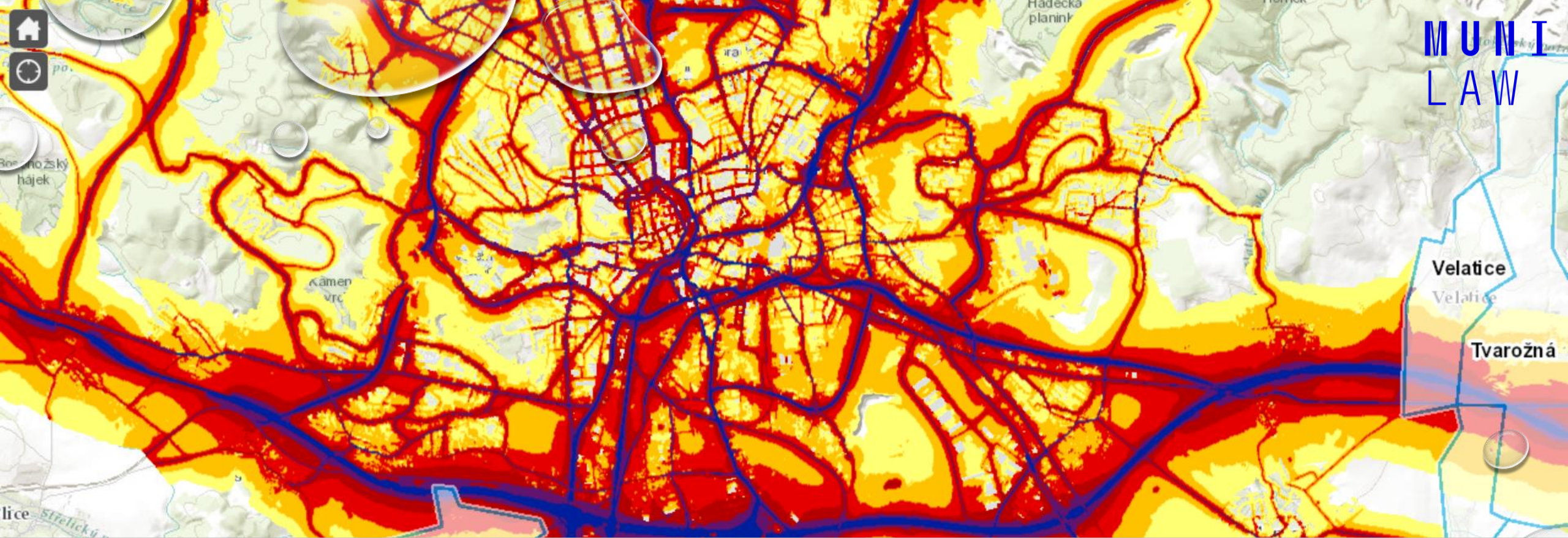
aneb

CO CHRÁNÍ OCHRANNÉ HLUKOVÉ PÁSMO?

- STANOVENÍ HYGIENICKÉHO LIMITU PRO CHARAKTERISTICKÝ LETOVÝ DEN
  - Průměrné provozní podmínky na letišti odvozené pro posouzení dlouhodobé expozice hluku, které se určí jako průměrný 24 hodinový počet vzletů a přistání letadel na daném letišti, vypočtený z celkového počtu vzletů a přistání všech letadel na daném letišti od 1. května do 31. října kalendářního roku; přitom se oddělí počet pohybů pro dobu denní a dobu noční
  - HYGIENICKÉ LIMITY HLUKU: 60 DB, 50 DB, 40 DB
- PŘEKROČENÍ HYGIENICKÝCH LIMITŮ HLUKU Z LETECKÉHO PROVOZU = POVINNOST ZŘÍDIT OCHRANNÉ HLUKOVÉ PÁSMO (pro letiště zajišťující ročně více než 50 tisíc vzletů nebo přistání a vojenská letiště)
  - OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY, které vydává úřad pro civilní letectví v dohodě s KHS nebo ministerstvo obrany

→ PROTIHLUKOVÁ OPATŘENÍ PRO DODRŽENÍ LIMITŮ UVNITŘ CHRÁNĚNÝCH STAVEB NEBO ŘÍZENÍ O ZMĚNĚ V UŽÍVÁNÍ NEBO ODSTRANĚNÍ STAVEB

HLUKOVÉ MAPOVÁNÍ

[HTTPS://GEOPORTAL.MZCR.CZ/SHM/](https://geoportal.mzcr.cz/shm/)

AD 5. HLUKOVÉ MAPOVÁNÍ

PREZENTACE ÚDAJŮ O STÁVAJÍCÍ HLUKOVÉ SITUACI S POUŽITÍM HLUKOVÉHO UKAZATELE, KTERÉ UKAZUJÍ

- Překročení příslušné mezní hodnoty
- Údaje o počtu osob a staveb pro bydlení, škol, školských poradenských zařízení, školských zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školských výchovných a ubytovacích zařízení, zařízení školního stravování, diagnostických ústavů, dětských domovů, dětských domovů se školou, výchovných ústavů, středisek výchovné péče a nemocnic vystavených definovaným hodnotám hlukového ukazatele v oblasti, pro kterou se zpracovává hluková mapa

HLUK RELEVANTNÍ PRO HLUKOVÉ MAPOVÁNÍ

- Takový, kterému jsou lidé vystaveni v zastavěných územích, ve veřejných parcích a tichých oblastech v aglomeracích, v tichých oblastech ve volné krajině, v blízkosti škol, nemocnic a ostatních oblastech a územích citlivých na hluk
- Nepovažuje se za něj hluk způsobený osobou, která je mu vystavena, hluk v domácnostech, sousedský hluk, hluk z rekreačních aktivit, hluk na pracovištích, hluk uvnitř dopravních prostředků a hluk způsobený vojenskou činností v objektech důležitých pro obranu státu

AD 5. NÁSTROJE HLUKOVÉHO MAPOVÁNÍ

STRATEGICKÉ HLUKOVÉ MAPY

- grafické výstupy
- mapy znázorňující překročení mezních hodnot hlukového ukazatele
- diferenční mapy, na kterých se stávající situace porovnává s různými možnými budoucími situacemi
- mapy ukazující hodnotu hlukového ukazatele případně v jiné výšce, než je výška 4 m nad terénem

AKČNÍ PLÁNY

- opatření, jejichž účelem je ochrana před škodlivými a obtěžujícími účinky hluku, včetně snížení hluku
- vymezení tichých oblastí v aglomeracích a tichých oblastí ve volné krajině zajišťujících ochranu území nezatížených hlukem

- Zpracovatelé: krajské úřady a Ministerstvo dopravy
- Souhrnné akční plány pořizuje Ministerstvo zdravotnictví

AD 6. VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY A DOZORU NA ÚSEKU OCHRANY PŘED HLUKEM

Ministerstvo zdravotnictví

- Řídí, kontroluje a usměrňuje výkon státní správy

Krajské hygienické stanice

- Státní zdravotní dozor
- Vydávání správních aktů
- Dotčený správní úřad
- Projednávání přestupků
- Hodnocení a řízení zdravotních rizik

Ministerstvo obrany

- Státní správa a zdravotní dozor v ozbrojených silách

Ministerstvo vnitra

- Státní správa a zdravotní dozor v bezpečnostních sborech s výjimkou Vězeňské služby

AD 6. VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY A DOZORU NA ÚSEKU OCHRANY PŘED HLUKEM

Ministerstvo dopravy

- Údaje o dopravě
- Akční plány pro hlavní pozemní komunikace, hlavní železniční tratě a hlavní letiště

Ministerstvo pro místní rozvoj

- Stanoví seznam aglomerací

Ministerstvo životního prostředí

- Upraví vyhláškou tiché oblasti ve volné krajině

Krajské úřady ve spolupráci s obcemi

- Údaje o zdrojích hluku dle IPPC
- Údaje o dopravě
- Akční plány, vč. vymezení tichých oblastí v aglomeracích

HLUK Z PRODUKCE HUDBY VE VENKOVNÍM PROSTORU

- Převážně se týká krátkodobých (trvání 1-3 dny) a zároveň ojedinělých (maximálně několikrát krát za rok) expozic (koncerty, hudební festivaly, poutě, jarmarky, slavnosti, adventní koncerty apod.)
- Nelze stanovit zdravotně odůvodněný hygienický limit, protože vztah mezi takovými krátkodobými a ojedinělými expozicemi a přímými dlouhodobými zdravotními účinky neexistuje.
- ROZHODNUTÍ NSS 6 AS 44/2014-88
  - *Nařízení vlády č. 272/2011 sb., O ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění do 30. 11. 2015, bylo v části regulující hluk z veřejné produkce hudby v rozporu s čl. 4 odst. 1 listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 4 ústavy;*
    - *Na případy regulace hluku z veřejné produkce hudby jej nebylo možno aplikovat.*
  - *Podle nařízení vlády nebylo možno pořádat koncert či jinou hudební produkci v zastavěné části obce nebo v její blízkosti a současně dodržet limity stanovené nařízením.*

HLUK Z PRODUKCE HUDBY VE VENKOVNÍM PROSTORU (§ 10 OZŘ)

- OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY OBCÍ
  - K ZABEZPEČENÍ MÍSTNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU;
  - PRO POŘÁDÁNÍ, PRŮBĚH A UKONČENÍ VEŘEJNOSTI PŘÍSTUPNÝCH SPORTOVNÍCH A KULTURNÍCH PODNIKŮ, VČETNĚ TANEČNÍCH ZÁBAV A DISKOTÉK,
- Úprava **místa, kde nemůže být produkce pořádána a/nebo jiné závazné podmínky pro její konání, např.** časové rozmezí, kdy je možné produkci konat, Povinnost předchozího oznámení produkce, zajištění pořadatelské služby
- Možnost stanovit **výjimečné případy**, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, **při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo žádnou.**

HLUK JAKO IMISE (§ 1013 OZ)

- § 1013 Odst. 1 OZ
  - *Vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o vnikání zvířat.*
  - *Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.*
- ÚŘEDNĚ POVOLENÉ (PRIVILEGOVANÉ) IMISE
  - *Jsou-li imise důsledkem provozu závodu nebo podobného zařízení, který byl úředně schválen, má soused právo jen na náhradu újmy v penězích, i když byla újma způsobena okolnostmi, k nimž se při úředním projednávání nepřihlédlo.*
  - *To neplatí, pokud se při provádění provozu překračuje rozsah, v jakém byl úředně schválen.*

HLUK JAKO IMISE DLE § 1013 OZ

- *Imisí ve smyslu ust. § 1013 o. Z. Jsou účinky fyzicky přesahující věc samu a působící na jiné osoby nebo na věci ve vlastnictví jiného negativním způsobem.*
  - NS 22 CDO 3778/2015
- *Především ustanovení toho, zda jde v konkrétní věci o obtěžování nad míru přiměřenou poměrům, proti které je třeba poskytnout ochranu, je do značné míry věcí soudcovského uvážení.*
- *Důležitým vodítkem pro posouzení toho, zda jde o rušení přesahující míru přiměřenou poměrům (nyní viz i § 1013 odst. 1 o. Z.), je zjištění, že rušení přesahuje limity uvedené ve veřejnoprávních předpisech.*
- *Vzhledem k § 1 odst. 1 o. Z., zdůrazňujícím relativní nezávislost práva soukromého a veřejného, je zdůrazněna jen pomocná role veřejnoprávních předpisů při posuzování toho, zda jde o imisi relevantní z hlediska soukromého práva.*
  - NS 22 CDO 4280/2016

ŽALOBY NA OCHRANU PŘED HLUKEM DLE OZ

Sousedská žaloba dle § 1013 OZ

- Povinnost zdržet se protiprávního jednání
- Ale pouze náhrada újmy u privilegovaných imisí

Prevenční žaloba § 2900 OZ

- Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.
- Při vážném ohrožení může ohrožený požadovat, aby soud uložil vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící újmy. (§ 2903)

Žaloba na ochranu osobnosti

- Na upuštění od konkrétních neoprávněných zásahů
- Na odstranění trvajících následků neoprávněného zásahu
- Na přiměřené zadostiučinění

Žaloba na náhradu újmy/škody

- Způsobené provozní činností (§ 2924)
- Způsobené provozem zvláště nebezpečným (§ 2925)

„BUDOUCÍ“ HLUK V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ

- DOTČENOST ORGÁNŮ OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
- POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
  - POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ (TZV. HIA)
- INTEGROVANÁ PREVENCE
- POSTUPY PODLE STAVEBNÍHO ZÁKONA
  - ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ
  - ÚZEMNÍ ROZHODOVÁNÍ
  - POVOLOVÁNÍ, KOLAUDACE A ODSTRAŇOVÁNÍ STAVEB

„BUDOUCÍ“ HLUK V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ

Orgány veřejného zdraví jako dotčené správní úřady (viz výše)

- Stanoviska
- Závazná stanoviska

Institut pohody bydlení/kvality prostředí

- Souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná atmosféra klidného bydlení; pohoda bydlení je v tomto pojetí dána zejména kvalitou jednotlivých složek životního prostředí, např. nízkou hladinou hluku (z dopravy, výroby, zábavních podniků, ze stavebních prací aj.), čistotou ovzduší, přiměřeným množstvím zeleně, nízkými emisemi pachů a prachu, osluněním apod.

Povinnost stavebního úřadu posoudit soulad záměru s obecnými požadavky na využívání území a na výstavbu

- *Rozhodnutí o námitkách účastníků územního či stavebního řízení, týkajících se budoucího obtěžování výhledem, kouřem, hlučností, prašností, zápachem, zastínění pozemků a staveb apod., náleží do pravomoci stavebního úřadu, nikoliv soudu. NS 22 Cdo 1902/2001*

„BUDOUCÍ“ HLUK PŘI UMISŤOVÁNÍ STAVEB (§ 77 ZOVZ)

- Kladné stanovisko orgánu ochrany veřejného zdraví k umístování „chráněné“ stavby - přijetí opatření k ochraně před hlukem nebo vibracemi
  - Pokud je v ÚPD obsažen záměr, u kterého lze důvodně předpokládat, že bude po uvedení do provozu zdrojem hluku nebo vibrací, zejména z provozu na pozemních komunikacích nebo železničních drahách (NE záměry, jejichž součástí je veřejná produkce hudby)
- Posuzování záměrů z hlediska ochrany před hlukem
  - Vždy záměry stavby bytového domu, rodinného domu, stavby pro předškolní nebo školní vzdělávání, stavby pro zdravotní nebo sociální účely anebo funkčně obdobné stavby a stavby zdroje hluku
  - Měření hluku a návrh opatření k ochraně před hlukem součástí
    - Žádosti o vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu nebo společného souhlasu ke stavbě do území zatíženého zdrojem hluku
    - Návrhu veřejnoprávní smlouvy a žádosti o vydání společného povolení ke stavbě
- Neprovede-li stavebník dostatečná opatření k ochraně před hlukem, nemůže žádat, aby tato opatření provedl provozovatel, vlastník nebo správce zdroje hluku.
  - to neplatí, dojde-li k prokazatelnému navýšení hluku ze zdroje hluku (o více než 2 db)

„BUDOUCÍ“ HLUK PŘI UMISŤOVÁNÍ STAVEB

- *Do území nadlimitně zatíženého hlukem nelze bez dalšího automaticky umísťovat stavby, které sice každá jednotlivě nepřitíží svým provozem dotčenému území nijak výrazně, ale v součtu jednotlivých případů znamenají postupné a významné přitěžování již nyní existující nadlimitní zátěži v území.*
- *Právě v této fázi je příslušný stavební úřad ve spolupráci s dotčenými orgány povinen vzít v potaz limity využití území, mezi něž patří i imisní limity znečištění ovzduší a nejvyšší přípustné hodnoty hluku, a nepřipustit umístění takové stavby, která by způsobila překročení těchto limitů v daném území...*
- *Územní řízení lze tedy označit za jeden z nejdůležitějších momentů, v němž se velmi rigorózně (prostřednictvím závazných veřejnoprávních limitů) projevuje princip přípustné míry znečišťování životního prostředí, podle něž území nesmí být zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení.*
  - NSS 1 AS 135/2011 - 246

NEBEZPEČNÉ
VIBRACE

VIBRACE

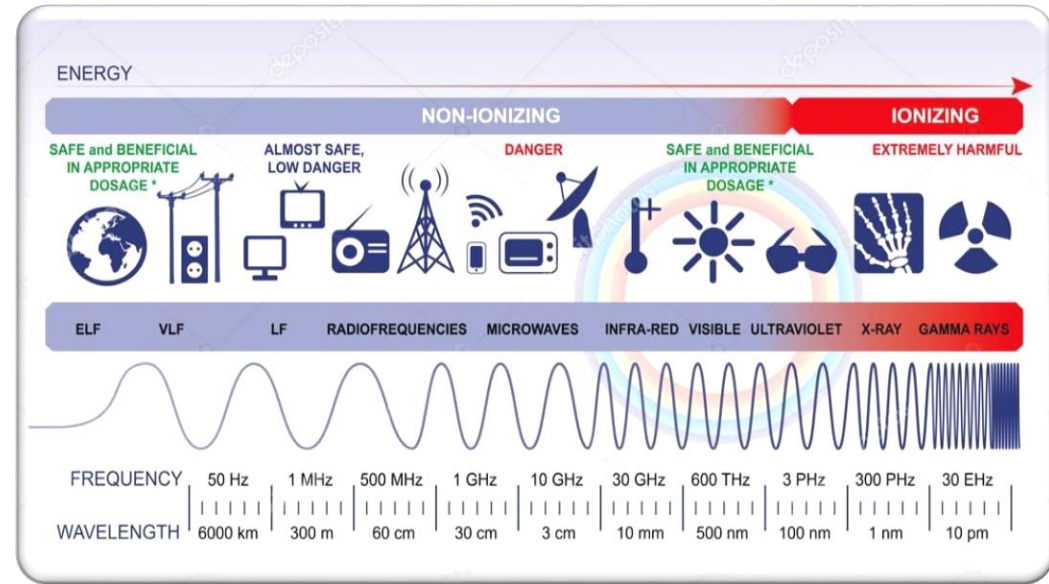
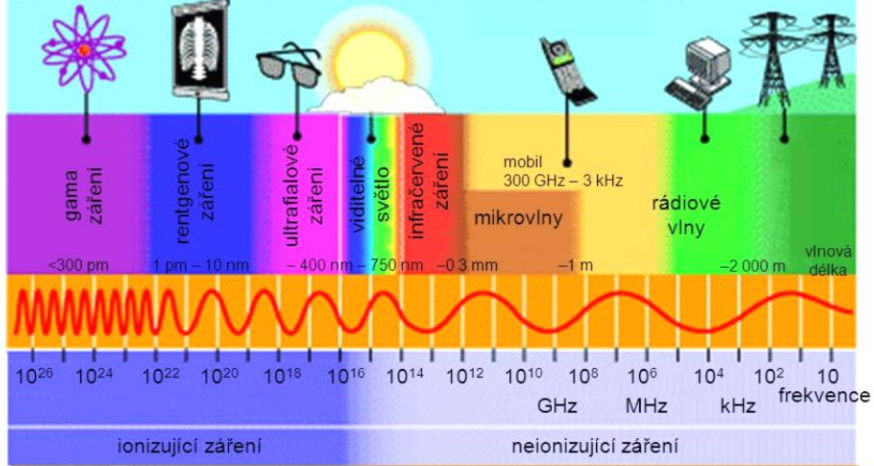
- POHYB PRUŽNÉHO TĚLESA NEBO PROSTŘEDÍ, JEHOŽ JEDNOTLIVÉ BODY KMITAJÍ KOLEM ROVNOVÁŽNÉ POLOHY
- MECHANICKÉ VLNĚNÍ = PŘENOS ENERGIE
  - PROMĚNNÉ VIBRACE
  - MECHANICKÉ RÁZY A OTŘES

VIBRACE V REŽIMU ZOVZ

- VIBRACE PŘENÁŠENÉ PEVNÝMI TĚLESY NA LIDSKÉ TĚLO, KTERÉ MOHOU BÝT ŠKODLIVÉ PRO ZDRAVÍ A JEJICHŽ HYGIENICKÝ LIMIT STANOVÍ PROVÁDĚCÍ PŘÁVNÍ PŘEDPIS
- PŘÁVNÍ REGULACE OBDOBNÁ HLUKU
  - POVINNÉ OSOBY
  - HYGIENICKÉ LIMITY POUZE PRO CHRÁNĚNÉ VNITŘNÍ PROSTORY STAVEB
    - DLE ÚČELU PROSTORU, DENNÍ DOBĚ A POVAHY VIBRACÍ
  - VIBRAČNÍ VÝJIMKY
- ZÁKAZ INSTALACE STROJŮ A ZAŘÍZENÍ O ZÁKLADNÍM KMITOČTU OD 4 DO 8 HZ V CHRÁNĚNÝCH VNITŘNÍCH PROSTORECH STAVEB
  - Osoba může instalovat takový stroj nebo zařízení v okolí bytových domů, rodinných domů, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání a pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb, jen pokud na základě studie o přenosu vibrací příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví prokáže, že nedojde k nadlimitnímu přenosu vibrací na fyzické osoby v těchto stavbách.

Elektromagnetické spektrum (někdy zvané Maxwellova duha) zahrnuje elektromagnetické záření všech možných vlnových délek. Elektromagnetické záření o vlnové délce λ (ve vakuu) má frekvenci f

Elektromagnetické spektrum dělíme podle vlnové délky:

ZÁŘENÍ A POLE ELEKTROMAGNETICKÉHO SPEKTRA (DLE VLNOVÝCH DÉLEK)

NEIONIZUJÍCÍ ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ

Definice

- elektrická a magnetická pole a elektromagnetické záření o frekvenci do $1,7 \cdot 10^{15}$ Hz
- statická i časově proměnná pole a elektromagnetická záření **z umělých zdrojů**

Zdroje

- stroj nebo zařízení, které je zdrojem neionizujícího záření včetně laserů

Právní úprava

- Směrnice EP a Rady 2006/25/ES
  - o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (optickým zářením z umělých zdrojů)
- Směrnice EP a Rady 2013/35/EU
  - o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (elektromagnetickými poli)
- Zákon o ochraně veřejného zdraví
  - prováděcí nařízení

ZDRAVOTNÍ RIZIKA

Zařazení elektromagnetického pole do kategorie 2B karcinogenů

- Nízkofrekvenčního od roku 2002
- Vysokofrekvenčního od roku 2011

Předpoklad zařazení

- omezená evidence karcinogenity u lidí a nedostatečná evidence u experimentálních zvířat
- nepostačující evidence karcinogenity u lidí, ale dostatečná evidence u experimentálních zvířat
- nepostačující evidence karcinogenity u lidí a nedostatečná evidence u experimentálních zvířat, avšak podporuje ji evidence mechanismu či jiná relevantní data

Karcinogenita neprokázána, je nutný další výzkum

NEJVYŠŠÍ PŘÍPUSTNÉ HODNOTY

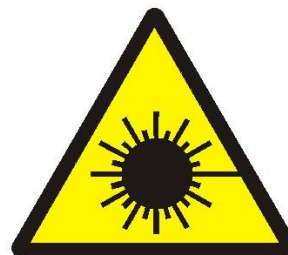
- MEZNÍ HODNOTY, KTERÉ VYCHÁZEJÍ PŘÍMO Z PROKÁZANÝCH ÚČINKŮ NA ZDRAVÍ A Z ÚDAJŮ O JEJICH BIOLOGICKÉM PŮSOBNÍ A JEJICHŽ NEPŘEKROČENÍ ZARUČUJE, ŽE ZAMĚSTNANCI A FYZICKÉ OSOBY V KOMUNÁLNÍM PROSTŘEDÍ, EXPONOVANÉ NEIONIZUJÍCÍMU ZÁŘENÍ, JSOU CHRÁNĚNY PROTI VŠEM JEHO ZNÁMÝM PŘÍMÝM BIOFYZIKÁLNÍM A NEPŘÍMÝM ÚČINKŮM

**NEPOVOLANÝM
VSTUP ZAKÁZÁN**

**NEBEZPEČÍ -
- SILNÉ MAGNETICKÉ
POLE**

**POZOR
LASEROVÉ
ZÁŘENÍ**

**POZOR
NEBEZPEČNÉ
NEIONIZUJÍCÍ
ZÁŘENÍ**

PRINCIPY
OCHRANY PŘED
NEPŘÍZNIVÝMI
ÚČINKY
NEIONIZUJÍCÍHO
ZÁŘENÍ

Vyloučení expozice

Zvětšení vzdálenosti zdrojů

Odstínění zdrojů

Světelná nebo akustická signalizace

Použití ochranných prostředků

Zdravotní prohlídky zaměstnanců

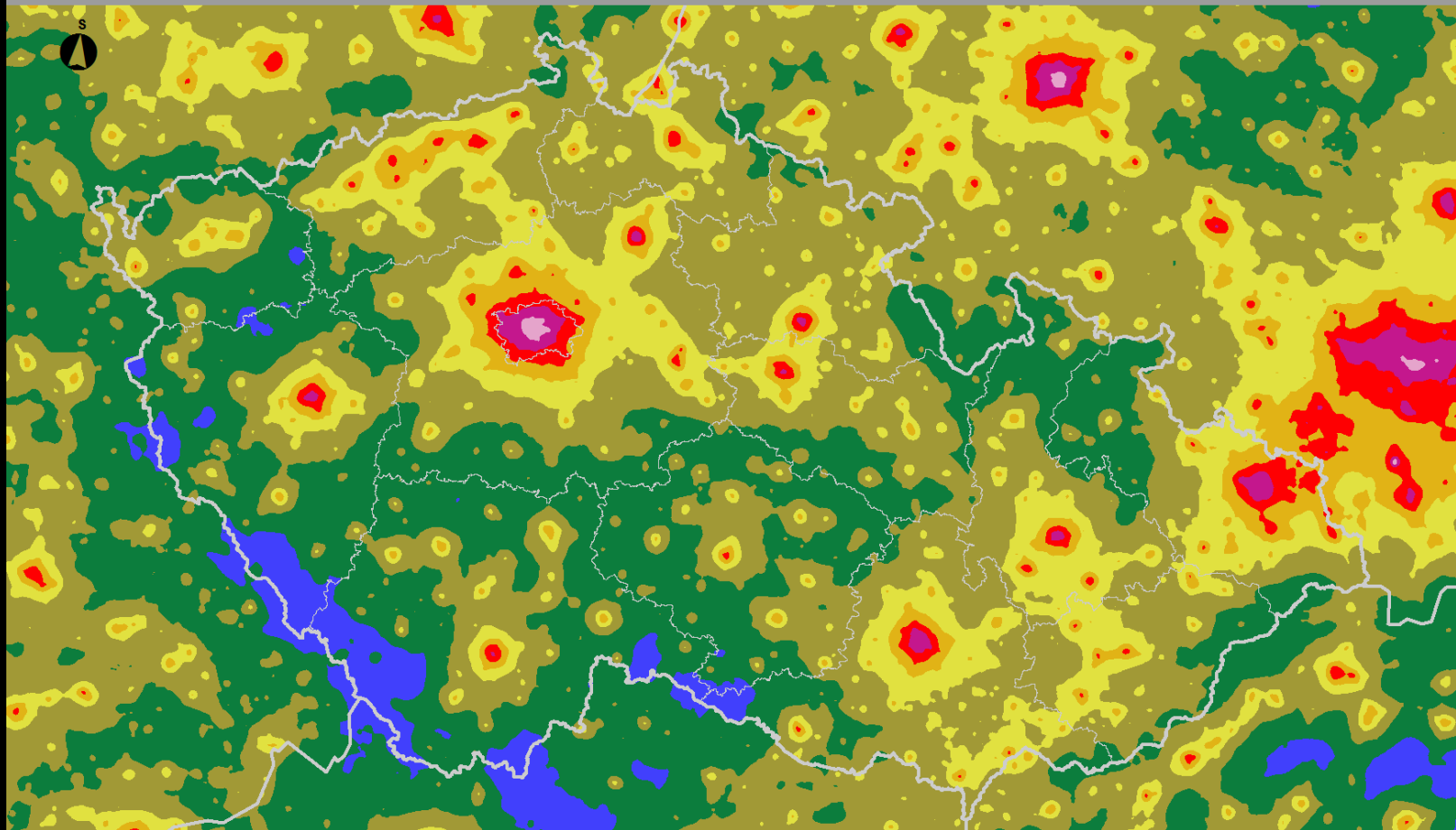
POVINNOSTI OSOB POUŽÍVAJÍCÍ NEBO PROVOZUJÍCÍ ZDROJ

- Činit taková technická a organizační opatření, aby expozice fyzických osob v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem nepřekračovaly **nejvyšší přípustné hodnoty neionizujícího záření**
- Při **zjišťování a hodnocení expozice** fyzických osob a úrovně neionizujícího záření postupovat způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem
- Před zahájením používání nebo provozu **stacionárního zdroje neionizujícího záření sítě elektronických komunikací v obytné zástavbě** vypracovat dokumentaci, ve které bude doloženo výpočtem nebo měřením dodržení nejvyšších přípustných hodnot neionizujícího záření z hlediska možné expozice fyzických osob, a předložit tuto dokumentaci příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví
- V případech stanovených prováděcím právním předpisem **označit výstrahou místa** (oblasti, pásma), ve kterých expozice osob neionizujícímu záření může překročit nejvyšší přípustné hodnoty

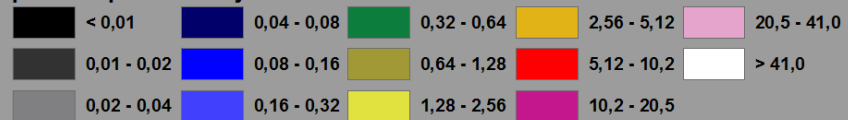
DALŠÍ SPECIFICKÉ POVINNOSTI OSOB POUŽÍVAJÍCÍ ZDROJ

- POVINNOSTI PROVOZOVATELE SLUŽBY, PŘI KTERÉ SE POUŽÍVÁ K PÉČI O TĚLO ZDROJ
  - Vést evidenci
  - Uchovávat evidenci po dobu životnosti zdroje
  - Ukončit provoz zdroje po vyčerpání doby provozu zdroje určené nebo doporučené jeho výrobcem
- POVINNOSTI VÝROBCE A DOVOZCE LASERU
  - Zařadit laser do třídy a označit štítkem
  - Uvést údaje nezbytné pro ochranu zdraví v technické dokumentaci připojené ke každému laseru

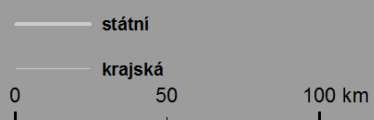
UMĚLÝ JAS NOČNÍ OBLOHY NAD ČESKOU REPUBLIKOU

poměr k přírodnímu jas

hranice

Česká astronomická společnost, 2017
www.svetelneznecistení.cz

Převzato z:
Supplement to: The New World Atlas
of Artificial Night Sky Brightness,
Falchi et al. 2016,
<http://doi.org/10.5880/GFZ.1.4.2016.001>

SVĚTELNÉ ZNEČIŠTĚNÍ

[HTTPS://WWW.MZP.CZ/CZ/SVETELNE ZNECISTENI](https://www.mzp.cz/cz/svetelne-zneclisteni)

- DLE STARÉHO ZÁKONA O OCHRANĚ OVZDUŠÍ (Č. 86/2002 SB.)
  - VIDITELNÉ ZÁŘENÍ UMĚLÝCH ZDROJŮ SVĚTLA, KTERÉ MŮŽE OBTĚŽOVAT OSOBY NEBO ZVÍŘATA, ZPŮSOBOVAT JIM ZDRAVOTNÍ ÚJMU NEBO NARUŠOVAT NĚKTERÉ ČINNOSTI A VYCHÁZÍ Z UMÍSTĚNÍ TĚCHTO ZDROJŮ VE VNĚJŠÍM OVZDUŠÍ NEBO ZE ZDROJŮ SVĚTLA, JEJICHŽ ZÁŘENÍ JE DO VNĚJŠÍHO OVZDUŠÍ ÚČELOVĚ SMĚROVÁNO
- DE LEGE LATA – ABSENCE OBECNĚ ZÁVAZNÝCH PRÁVNÍCH LIMITŮ
  - STAVEBNÍ ÚŘAD - V RÁMCI UMISŤOVÁNÍ/POVOLOVÁNÍ ZÁMĚRŮ
  - VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV
  - CIVILNÍ SOUD - SOUSEDSKÁ ŽALOBA § 1013 OZ
  - PŘESTUPKY PROTI VEŘEJNÉMU POŘÁDKU - RUŠENÍ NOČNÍHO KLIDU
  - OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY OBCÍ
    - ZA ÚČELEM OCHRANY MÍSTNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU NEBO ZA ÚČELEM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

DĚKUJI ZA POZORNOST...

POUŽITÉ A DOPORUČENÉ ZDROJE

DUDOVÁ, Jana. Právní aspekty ochrany veřejného zdraví před environmentálním hlukem. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2013.

DUDOVÁ, Jana. Právo na ochranu veřejného zdraví. Ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí. 1. vyd. Praha: LINDE Praha, a.s., 2011.

KRÝSA, Ivo – KRÝSOVÁ, Zdena. Zákon o ochraně veřejného zdraví. Komentář. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016.

HELLMUTH, Tomáš a kolektiv. Hluk v komunálním prostředí. 2013. Dostupné z <http://www.khshk.cz/e-learning/kurs2a/index.html>

Veřejný ochránce práv. Hluk, dostupné z <https://www.ochrance.cz/letaky/hluk/hluk.pdf>

HYGIENA, časopis pro ochranu a podporu zdraví. Dostupné z <https://hygiena.szu.cz/>

Státní zdravotní ústav. Zdraví a životní prostředí, dostupné z <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi>

Ministerstvo zdravotnictví. Ochrana veřejného zdraví, dostupné z <https://www.mzcr.cz/category/ochrana-verejneho-zdravi/>
